

AUTOALAN KESKUSLIITTO

HE 3 2025

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ajoneuvolain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi

4.3.2025

Tero Lausala, toimitusjohtaja AKL

AKL – parempaa toimintaympäristöä jäsenyrityksille

Autoala on merkittävä työllistäjä ja verotulojen lähde

- Henkilö-, paketti- ja kuorma-autojen vähittäiskauppa
- Tukkukauppa (maahantuonti)
- Ajoneuvojen leasing-kauppa
- Koneiden vähittäiskauppa
- Huolto- ja korikorjaamot sekä varaosakauppa
- ruosteenestoyritykset
- Katsastusala
- Kumppaneina rahoitus, vakuutus ja ICT

❖ **Autoklusteri työllistää Suomessa n. 50 000 henkilöä,** joista 30 000 työskentelee ajoneuvojen huolto- ja korjaamotoiminnoissa ja muissa teknisissä töissä

❖ **Autoklusterin liikevaihto on yli 25 miljardia euroa,** josta 3,2 miljardia euroa tulee ajoneuvojen huolto ja -korjaamotoiminnasta

❖ **Verokädenjälkemme on yli 3 miljardia euroa. 90% Suomen sisäisestä tavaraliikenteestä ja 70% henkilöliikenteestä tapahtuu kumipyörillä. Olemme olennainen osa Suomen huoltovarmuutta.**

Ajoneuvojen korjaus- ja huoltotietojen saatavuus autoalan toimijoille

- **EU sääntelyn asetukset edellyttävät**, että ajoneuvovalmistajat luovuttavat riippumattomille huolto- ja korjaamotoimijoille ajoneuvojen turvallisuuden kannalta kriittistä tietoa
- **Riippumattomien toimijoiden tulee sertifioitua** asetusten vaatimusten mukaisesti, jotta ne voivat saada pääsyn ko. tietoihin*.
- Edellytyksenä nk. **SERMI –sertifioinnille** on mm., että toimija ja toimijan työntekijä täyttää **vaatimuksen puhtaasta rikosrekisteristä**

Riippumattoman toimijan ja sen työntekijän puhtaan rikosrekisterin tarkastaminen autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen säännösten mukaisesti

EU-puiteasetuksella on säädetty menettelystä liittyen riippumattomien toimijoiden pääsystä ajoneuvon turvallisuustietoihin.

EU-asetuksella ei kuitenkaan voida säätää salassa pidettävien rikosrekisteritietojen luovuttamisesta, vaan siitä tulee säätää kansallisesti rikosrekisterilaissa

*) Ajoneuvon turvallisuuteen ja varkaudenestoon liittyvät korjaus- ja huoltotoimet, esimerkiksi avainten koodaus, lukkojen vaihto ja koodaus. Jos esimerkiksi moottorin ohjainlaite on linkitetty varkaudenestoon, valmistaja voi lukita pääsyn siihen. Vaatimukset koskevat myös etädiagnoosipalvelutuottajia

SERMI -sertifiointi edistää ajoneuvon turvatekijöihin liittyvien tietojen luovuttamista koskevan menettelyn turvallisuutta

- Sertifiointi asettaa sen alaisille töille tiukat kriteerit, velvoittaen korjaamo- ja huoltamotoimijat **vastuulliseen toimintaan** ja osoittamaan **sitoutumista jatkuvaan parantamiseen**. Se voi olla myös kaupankäynnin ehto joissain tapauksissa.
- SERMI koskettaa ensisijaisesti **riippumattomia korjaamoita,** lisäksi **valtuutettuja korjaamoita**, jotka korjaavat ja huoltavat myös muita automerkkejä.
- **Suomessa SERMI -sertifiointi otettiin käyttöön 1.2.2024**. Sertifioinnit ovat käynnistyneet hyvin ja SERMI-sertifioituja yrityksiä on tällä hetkellä **105** ja sertifioituja henkilöitä noin **300.**
- **Suomi oli ensimmäisiä maita, joissa SERMI-sertifiointi otettiin käyttöön.** Sittemmin mm. Saksa, Espanja, Belgia, Portugali, Hollanti; Luxemburg; Itävalta, ja Ranska ovat sen implementoineet

SERMI = *Secureity related Repair and Maintenance Information*

SERMI-sertifiointi osoittaa sitoutumista osaamiseen ja laatuun:

- **Turvallinen pääsy autonvalmistajien teknisiin tietoihin ja suojattuihin tietoihin**, jolloin SERMI -sertifioidut korjaamot voivat suorittaa korjauksia ja huoltoja valmistajien uusimpien turvallisuusohjeiden ja -standardien mukaisesti.
- **Kuluttajien luottamuksen lisääntyminen**: Kuluttajat edellyttävät korjauspalveluilta korkeaa laatua ja turvallisuutta. Sertifioinnin myötä korjaamo- ja huoltoalan toimija pystyy tarjoamaan palveluita, jotka täyttävät korkeimmat turvallisuusstandardit.
- **Säännösten noudattaminen**: Ajoneuvojen korjausta ja huoltoa koskevien yhä tiukempien määräysten myötä, erityisesti turvallisuuden ja ympäristön osalta, SERMI-sertifiointi varmistaa, että korjaamot noudattavat sovellettavia lakeja ja määräyksiä.

SERMI = *Secureity related Repair and Maintenance Information*

On perusteltua, että Suomen kansallinen lainsäädäntö päivitetään vastaamaan EU-sääntelyn vaatimuksia

- Oikeusrekisterikeskus ei tällä hetkellä voi luovuttaa **yksityisten henkilöiden** rikosrekisteriotteita yrityksille tai niiden työntekijöille itselleen hyväksyntää tai lupaa varten. **Oikeushenkilöä** koskeva ote rikosrekisteristä eli nk. yhteisösakko-ote sen sijaan on pyynnöstä saatavilla*
- Käytännössä luotettava todiste olisi Oikeusrekisterikeskuksen antama **yksityisen henkilön rikosrekisteriote ja oikeushenkilön yhteisösakko-ote**

Lakimuutoksen pääasiallinen vaikutus olisi:
Autojen ja niiden perävaunujen EU-puiteasetuksen mukainen **hyväksyntä- ja lupaprosessi olisi turvallisempi** ja varmistaisi aukottomammin, etteivät rikollista taustaa omaavat tahot pääse käsiksi ajoneuvon turvatekijöitä koskeviin tietoihin

*) Sillä, jolla on oikeus kirjoittaa oikeushenkilön nimi, on oikeus pyynnöstä saada oikeushenkilöä (yritystä) koskeva ote rikosrekisteristä.

Hallituksen esitys katsastustoiminnasta ja ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

Ajoneuvon yksittäishyväksyntä ja katsastus
Muutoksilla täsmennettäisiin Liikenne- ja viestintävirasto Traficomin oikeutta tarkistaa katsastus- ja yksittäishyväksyntätoimijoiden taustat rikosrekisterin lisäksi myös sakkorekisteristä. Ehdotettu muutos ajoneuvojen katsastustoiminnasta annettuun lakiin ja ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämisestä annettuun lakiin **olisi perusteltu, sillä se tehostaisi Liikenne- ja viestintäviraston lupa- ja sopimuskäsittelyä**

Hallituksen esitys liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta

Henkilö- ja tavaraliikenneluvan haltijan pitäminen riskiyrityksenä

Esityksellä pantaisiin täytäntöön EU-sääntelyn muutokset koskien perusteita, joilla maanteiden henkilö- ja tavaraliikenneluvan haltija voidaan luokitella riskiyritykseksi. Tähän liittyen myös hyvämaineisuuden arviointi päivitettäisiin vastaamaan muutettuja perusteita.

Hyvämaineisuuden arviointiin vaikuttaisivat jatkossa myös vakavimmat rikkomukset, joissa on riski kuolonuhreista tai vakavista loukkaantumisista.

Kannatamme ehdotusta, jonka voidaan nähdä parantavan liikenneturvallisuutta.